
SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów i skrótowców	13
WSTĘP	15
1. SPOŁECZNO-GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA SEKTORA ROLNEGO	25
1.1. Wprowadzenie	25
1.2. Rolnictwo jako przejaw aktywności wytwórczej człowieka – kontekst rozwojowy	31
1.3. Przesłanki wyróżnienia działalności rolniczej we współczesnych systemach gospodarczych	36
1.3.1. Uwagi wstępne	36
1.3.2. Związek produkcji rolnej ze środowiskiem naturalnym	37
1.3.3. Społeczne znaczenie rolnictwa	43
1.3.3.1. Zarys problematyki	43
1.3.3.2. Wieś i rolnictwo jako samoistny obszar społeczny	46
1.3.3.3. Znaczenie rolnictwa w zaspokajaniu potrzeb żywnościowych społeczeństwa	49
1.3.4. Polityczne uwarunkowania rolnictwa	55
1.4. Znaczenie rolnictwa (sektora rolnego) we współczesnych realiach społeczno-gospodarczych	57
1.4.1. Makroekonomiczne znaczenie rolnictwa	57
1.4.2. Rolnictwo a realizacja wartości ogólnospołecznych	59
1.4.3. Idea wielofunkcyjności oraz zrównoważonego rolnictwa i jej wpływ na postrzeganie roli rolnictwa we współczesnych realiach społeczno-gospodarczych	61
1.4.3.1. Przesłanki wyróżnienia rolnictwa zrównoważonego	61
1.4.3.2. Wielofunkcyjność rolnictwa	63
1.4.3.3. Rolnictwo zrównoważone	63
1.5. Podsumowanie	64

2. KONKURENCJA W ROLNICTWIE NA TLE PODSTAWOWYCH ZAŁOŻEŃ AKSJOLOGICZNYCH DOTYCZĄCYCH OCHRONY KONKURENCJI	67
2.1. Wprowadzenie	67
2.2. Konkurencja w gospodarce	72
2.2.1. Pojęcie „konkurencji”	72
2.2.1.1. Konkurencja – różnorodność ujęć i ich wpływ na stosowanie prawa konkurencji	72
2.2.1.2. Konkurencja jako rywalizacja na rynku	76
2.2.1.3. Konkurencja jako stan rynku (konkurencja statyczna)	79
2.2.1.4. Konkurencja jako proces (konkurencja dynamiczna)	81
2.2.2. Znaczenie konkurencji w gospodarce	84
2.3. Interwencja państwa w obszarze konkurencji	87
2.3.1. Prawo jako zasadniczy instrument interwencji państwa w obszarze konkurencji	87
2.3.1.1. Rola państwa i prawa w gospodarce rynkowej – zarys zagadnienia	87
2.3.1.2. Pojęcie i cechy prawa konkurencji	92
2.3.1.3. Istota wyróżnienia celów prawa konkurencji	96
2.3.1.4. Cele prawa konkurencji	103
2.3.1.4.1. Efektywność ekonomiczna	103
2.3.1.4.2. Ochrona konsumentów	106
2.3.1.4.3. Ochrona wolności gospodarczej	107
2.3.1.4.4. Ochrona przedsiębiorców	108
2.3.1.4.5. Ochrona innych wartości	109
2.4. Szczególne uwarunkowania dotyczące funkcjonowania sektora rolnego a problem ochrony konkurencji	110
2.4.1. Sektorowość w oddziaływaniu państwa na gospodarkę	110
2.4.2. Przestanki wyodrębnienia sektora rolnego w sferze ochrony konkurencji	116
2.4.3. Zasadnicze problemy dotyczące ochrony konkurencji w rolnictwie	121
2.5. Podsumowanie	124
3. RELACJA POMIĘDZY POLITYKĄ UNII EUROPEJSKIEJ WOBEC SEKTORA ROLNEGO (WSPÓLNĄ POLITYKĄ ROLNĄ) A POLITYKĄ KONKURENCJI W ŚWIETLE POSTANOWIEŃ TRAKTATU O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ	130
3.1. Wprowadzenie	130
3.2. Polityka konkurencji na tle postanowień TFUE	135

3.2.1. Uwagi wprowadzające	135
3.2.2. Istota i cele unijnej polityki konkurencji	136
3.2.3. Grupy i rodzaje wspólnych reguł konkurencji Unii Europejskiej	141
3.3. Sektorowe oddziaływanie na rolnictwo w świetle postanowień TFUE	142
3.3.1. Uwagi ogólne	142
3.3.2. Geneza wyróżnienia WPR w procesie integracji europejskiej	144
3.3.3. Modele WPR na tle jej procesu rozwojowego	148
3.3.4. Cele WPR	155
3.3.4.1. Charakter celów WPR	155
3.3.4.2. Katalog celów WPR	161
3.3.4.2.1. Zwiększenie wydajności rolnictwa (art. 39 ust. 1 lit. a TFUE)	161
3.3.4.2.2. Zapewnienie odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej i podniesienie dochodów indywidualnych z działalności rolniczej (art. 39 ust. 1 lit. b TFUE)	164
3.3.4.2.3. Stabilizacja rynków produktów rolnych (art. 39 ust. 1 lit. c TFUE)	167
3.3.4.2.4. Zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw (art. 39 ust. 1 lit. d TFUE)	169
3.3.4.2.5. Zapewnienie rozsądnych cen w dostawach dla konsumentów (art. 39 ust. 1 lit. e TFUE)	170
3.3.4.3. Wnioski	170
3.4. Traktatowa podstawa stanowienia sektorowych reguł konkurencji w rolnictwie unijnym	173
3.4.1. Uwagi wstępne	173
3.4.2. Istota i charakter art. 42 TFUE	175
3.4.3. Zakres stosowania sektorowych reguł konkurencji w dziedzinie rolnictwa	181
3.4.3.1. Aspekt przedmiotowy	181
3.4.3.1.1. Uwagi wprowadzające	181
3.4.3.1.2. Pojęcie „produktu rolnego” (art. 38 ust. 1 i 3 TFUE)	182
3.4.3.1.3. Rozszerzenie załącznika nr I	184
3.4.3.1.4. Produkty niewymienione w załączniku nr I Traktatu	187
3.4.3.2. Aspekt podmiotowy	189
3.4.4. Przedmiot derogacji wyznaczony przez art. 42 TFUE	191
3.4.5. Zagadnienie proceduralne dotyczące stanowienia reguł konkurencji w dziedzinie rolnictwa	192
3.5. Podsumowanie	195

4. ZASTOSOWANIE REGUŁ KONKURENCJI DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘBIORSTW W SEKTORZE ROLNYM W ŚWIETLE PRAWA POCHODNEGO UNII EUROPEJSKIEJ	200
4.1. Uwagi wstępne	200
4.2. Stosowanie reguł konkurencji dotyczących przedsiębiorstw do sektora rolnego	206
4.2.1. Reguły konkurencji dotyczące przedsiębiorstw (art. 101 i 102 TFUE) – uwagi ogólne	206
4.2.1.1. Zakres przedmiotowy zakazów praktyk ograniczających konkurencję (art. 101 i art. 102 TFUE)	206
4.2.1.2. Zakres podmiotowy zakazów z art. 101 i 102 TFUE	208
4.2.1.3. Wpływ na handel między państwami członkowskimi	213
4.2.1.4. Stosowanie eksterytorialne zakazu praktyk ograniczających konkurencję	216
4.2.1.5. Istota i zakres zakazu porozumień ograniczających konkurencję (art. 101 TFUE)	218
4.2.1.6. Istota i zakres zakazu nadużywania pozycji dominującej (art. 102 TFUE)	225
4.2.2. Stosowanie art. 101 i art. 102 TFUE w odniesieniu do rolnictwa w świetle postanowień rozporządzenia nr 1308/2013	228
4.2.2.1. Ewolucja rozwiązań	228
4.2.2.2. Zakres przedmiotowy odrębnych reguł konkurencji wynikających z rozporządzenia 1308/2013 – pojęcie „wspólnej organizacji rynków produktów rolnych”	236
4.2.2.3. Derogacje stosowania generalnych reguł konkurencji w ramach wspólnej organizacji rynków produktów rolnych	242
4.2.2.3.1. Uwagi ogólne	242
4.2.2.3.2. Wyłączenie stosowania art. 101 ust. 1 TFUE do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk niezbędnych do realizacji celów WPR (art. 209 ust. 1 akapit 1 rozporządzenia)	249
4.2.2.3.3. Wyłączenia stosowania art. 101 TFUE dla kooperacyjnych form aktywności rolniczej (art. 209 ust. 1 akapit 2 oraz art. 210 rozporządzenia)	254
4.2.2.3.4. Odstępstwo od stosowania zakazu z art. 101 TFUE w odniesieniu do uznanych organizacji producentów rolnych oraz stowarzyszeń organizacji producentów rolnych (art. 152 ust. 1a i 1b rozporządzenia)	258
4.2.2.3.5. Odstępstwa od stosowania generalnych reguł konkurencji w okresach występowania poważnych zakłóceń na rynkach (art. 222 rozporządzenia)	268
4.3. Podsumowanie	271

5. REGUŁY KONKURENCJI W ROLNICTWIE WOBEC KRAJOWEGO WSPARCIA ROLNICTWA NA TLE PRZEPISÓW PRAWA POCHODNEGO UE	274
5.1. Uwagi wprowadzające	274
5.2. Pojęcie „pomocy państwowej” w świetle art. 107 ust. 1 TFUE	278
5.3. Przesłanki stosowania zakazu pomocy państwowej (art. 107 ust. 1 TFUE)	285
5.4. Reglamentacja udzielania pomocy państwowej	287
5.5. Subwencjonowanie działalności rolniczej przez państwa członkowskie w świetle przepisów unijnego prawa pochodnego	290
5.6. Wytyczne Komisji dotyczące stosowania pomocy państwowej względem sektora rolnego	297
5.7. Pomoc <i>de minimis</i> w odniesieniu do rolnictwa	309
5.8. Aspekty proceduralne dotyczące udzielenia rolnictwu pomocy państwowej	313
5.9. Podsumowanie	315
ZAKOŃCZENIE	317
LITERATURA	327
Orzecznictwo	357

